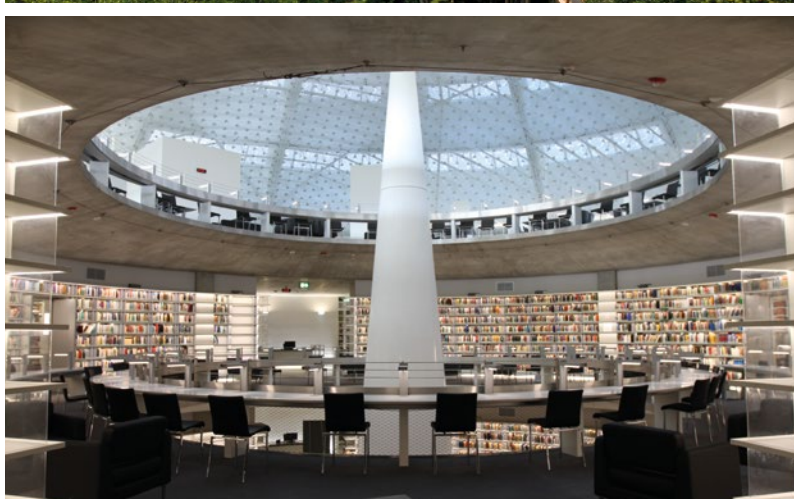

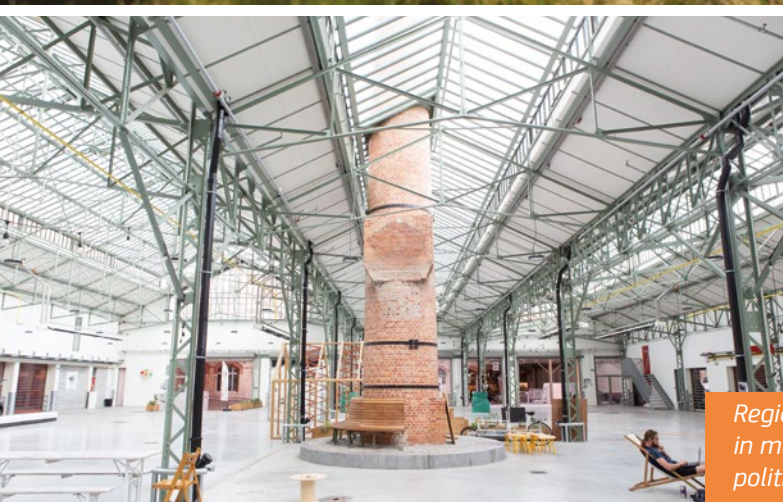

Evropska
komisija

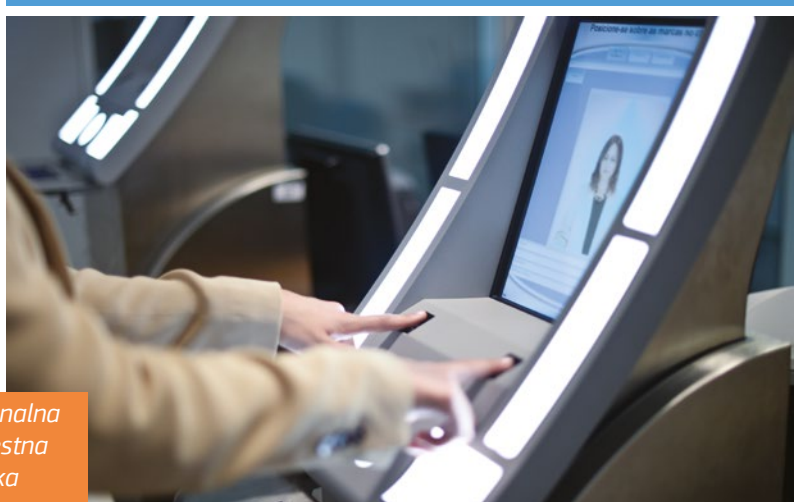

OBVEŠČANJE O OPERACIJAH STRATEŠKEGA POMENA V OBDOBJU 2021–2027

Praktični nabor orodij

Regionalna
in mestna
politika

Naslovne fotografije:

Postaja Estação do Oriente v Lizboni na Portugalskem je bila s finančno podporo EU zasnovana kot del razstavnega prostora in nakupovalnega kompleksa. © Evropske skupnosti, 2002. Več informacij je na voljo na [avdiovizualnem portalu Evropske komisije](#).

Inovativni **opazovalni stolp** z naravoslovno in izobraževalno potjo, ki poteka nad drevesnimi krošnjami, zgrajen s podporo EU v mestu **Krynica-Zdrój** na **Poljskem**. Fotografija je osvojila prvo mesto na fotografskem natečaju EU in myregion leta 2020. Upravičenec: Słotwiny Arena Sp. z o. o. © Michał Skowronek. Več informacij je na voljo v zbirki znanja [Kohesio](#).

Most Pelješac, zgrajen s sredstvi ESRR, zagotavlja cestno povezavo med južno Dalmacijo, najjužnejšim delom **hrvaškega** Jadrana in celinskim delom države. © MMPI/ [povezanahrvatska.eu](#). Več informacij je na voljo v zbirki znanja [Kohesio](#).

Novi center za izobraževanje in vire Univerze **na Cipru – knjižnica „Stelios Ioannou“** – ponuja vrsto raziskovalnih storitev in storitev izobraževanja. Zgraditev centra za izobraževanje je podprl ESRR. © Univerza na Cipru/Kalia Christou (2020). Več informacij je na voljo na spletišču [InfoRegio](#).

S finančno podporo EU je bil kraju **Mont-Saint-Michel v Franciji povrnjen njegov pomorski značaj**. © Evropska unija, 2014. Več informacij je na voljo v zbirki znanja [Kohesio](#).

Prostori **Be-Here** v nekdanji industrijski stavbi v **Bruslju v Belgiji**, ki je bila popolnoma prenovljena s finančno podporo EU. © Evropska unija, 2020. Več informacij je na voljo na spletišču [InfoRegio](#).

Avtomatizirana mejna **kontrola eGate na lizbonskem** letališču **na Portugalskem**, inovativna pobuda za izvajanje sodobnega sistema nadzora meje, ki jo podpira Kohezijski sklad. © Evropska unija, 2014. Več informacij je na voljo na [avdiovizualnem portalu Evropske komisije](#).

Fotografiji na straneh 4 in 9:

Amsterdam XL 3D tiskanje za oblikovanje na Nizozemskem je projekt, ki se financira s sredstvi kohezijske politike. © Aectual. Več informacij je na voljo v zbirki znanja [Kohesio](#).

S finančno podporo EU je bil kraju **Mont-Saint-Michel v Franciji povrnjen njegov pomorski značaj**. © Evropska unija, 2014. Več informacij je na voljo v zbirki znanja [Kohesio](#).

© Evropska unija, 2024

Politika Komisije za ponovno uporabo se izvaja s Sklepom Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj?locale=sl>).

Če ni navedeno drugače, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe. Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami Evropske unije, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic. EU nima avtorskih pravic v zvezi z nekaterimi elementi, navedenimi na naslovni strani in strani 4 te publikacije.

Obveščanje o operacijah strateškega pomena v obdobju 2021–2027

Z regulativnim okvirom za programsko obdobje 2021–2027 se v programe po vsej EU uvaja nov poseben element, tako imenovane „operacije strateškega pomena“. Ker se po vsej Evropi vsako leto financira več tisoč projektov kohezijske politike, so nove določbe uredbe o skupnih določbah namenjene poudarjanju **ključnih in simbolnih operacij** ter omogočajo, da se s temi operacijami predstavita **vsebina programa in prispevek kohezijske politike k temu programu**.

Operacije strateškega pomena določijo države članice in organi upravljanja. Države članice, organi upravljanja in upravičenci v fazi izvajanja obveščajo o podpori EU ter zagotavljajo njeno prepoznavnost. Komisija namerava izkoristiti prepoznavnost operacij strateškega pomena v kampanjah obveščanja.

Namen tega dokumenta je navdihniti države članice, organe upravljanja in upravičence pri obveščanju o operacijah strateškega pomena. Ta dokument dopolnjuje razprave, ki so potekale na tehničnem seminarju o operacijah strateškega pomena septembra 2021 in v okviru skupine strokovnjakov za komuniciranje mreže Inform EU decembra 2021, ter vprašanja, zastavljena na teh dogodkih.

Izjava o omejitvi odgovornosti:

Ta dokument so pripravile službe Komisije in ne zavezuje Evropske komisije. Sodišče Evropske unije je edino pristojno za uradno razlago prava Unije. Namen tega dokumenta je navdihniti države članice in organe, ki so pristojni za programe, pri obveščanju o operacijah strateškega pomena ter njihovem izvajanju.

NAČRTOVANJE OPERACIJ STRATEŠKEGA POMENA

Določitev okvira za obdobje 2021–2027

01

Kaj je operacija strateškega pomena?

Operacija strateškega pomena pomeni „operacijo, ki znatno prispeva k doseganju ciljev programa in za katero veljajo posebni ukrepi za spremljanje in komuniciranje“, kot je to opredeljeno v **členu 2, točka 5**, uredbe o skupnih določbah¹. Ista opredelitev se uporablja za programe Interreg, čeprav so posebne določbe določene v uredbi o Interreg².

Zakaj bi bilo treba izbrati operacijo strateškega pomena?

Namen določb o operacijah strateškega pomena je zagotoviti večjo prepoznavnost podpore EU, tako da se izkoristi potencial za obveščanje, ki ga imajo simbolni projekti, podprti s programi. Zato je namen obveščanja o strateško pomembnih operacijah predstaviti program na simbolni ravni in državljanse seznaniti z dosežki politike.

Povečanje prepoznavnosti projektov je hkrati priložnost za večjo ozaveščenost o koristih EU za življenje ljudi. Zato bi bilo treba v okviru obveščanja o operacijah strateškega pomena predstaviti tudi temeljne vrednote Unije in horizontalna načela kohezijske politike iz **člena 2** Pogodbe o Evropski uniji oziroma **člena 9** uredbe o skupnih določbah. Ti se nanašajo na spoštovanje človekovega dostojanstva, svobodo, demokracijo, enakost, pravno državo in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin, pluralizmom, nediskriminacijo, strpnostjo, pravičnostjo, solidarnostjo ter enakostjo žensk in moških, vključevanjem načela enakosti spolov in vidika enakosti spolov, dostopnostjo za invalide, spodbujanjem trajnostnega razvoja ter načelom, da se ne škoduje bistveno.

Kdo izbere operacije, ki bodo vključene na seznam?

Države članice same določijo operacije, ki znatno prispevajo k doseganju ciljev programa.

Za katere sklade bi bilo treba izbrati operacije strateškega pomena?

Za **ESRR, Kohezijski sklad, ESS+, SPP in ESPRA** se programu v informativne namene priloži seznam načrtovanih operacij strateškega pomena s časovnim načrtom (**člen 22(3)** uredbe o skupnih določbah).

Katere vrste projektov lahko pomenijo operacije strateškega pomena?

Operacija strateškega pomena je lahko posamezen projekt ali vrsta posameznega projekta, skupina projektov ali dejavnost/ukrep.

---

¹[Uredba \(EU\) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko](#)

²[Uredba \(EU\) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ \(Interreg\), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje](#)

Kaj pomeni, da je operacija strateško pomembna?

Operacije bi bilo treba izbrati na podlagi njihovega „znatnega prispevka“. Opredelitev „znatnega prispevka“ se razlikuje glede na posamezne programe in države ter bi lahko temeljila na ustreznih izzivih, razvojnih potrebah, nacionalnih ali regionalnih načrtih in ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zadevni državi in programu. V nadaljevanju so predstavljeni izbrani primeri operacij, ki bi se lahko šttele za strateško pomembne elemente projekta:

- **operacija je sistemska:** brez te operacije specifičnih ciljev morda ne bo mogoče doseči in/ali pa bo to močno vplivalo na njihovo izpolnitev, npr. sistem e-zdravja, skupni sistem izdajanja vozovnic za javni prevoz itd.;
- **operacija je inovativna:** z operacijo je bil vzpostavljen nov okvir politike ali projekta;
- **operacija je pomembna za nacionalno, regionalno in lokalno gospodarstvo:** operacija je pomembna v očeh družbe, npr. v okviru nje sta bila zgrajena regionalno središče za raziskave in razvoj, obvoznica okrog glavnega mesta itd.;
- **operacija ima posebne lastnosti:** zaradi posebnosti in lokalnih razmer ni mogoče izvesti več tovrstnih projektov, npr. regionalno prometno vozlišče;
- **operacija vpliva na veliko število končnih prejemnikov** (npr. MSP) **in/ali je povezana z njihovimi posebnostmi** (npr. mladi);
- **operacija ima razmeroma velik finančni obseg:** za operacijo je v okviru prednostne naloge zagotovljeno razmeroma veliko sredstev.

Ponazoritveni primeri operacij strateškega pomena

Program:	Bolj zelena regija 	Konkurenčna MSP 	Področja, povezana s kulturo
Specifični cilj:	Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in infrastrukture za shranjevanje energije zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E)	Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij	Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah
Operacija strateškega pomena:	Oblikovanje in uvedba najsodobnejšega okvira za upravljanje naložb v obnovljive vire energije v regiji	Ustanovitev regionalnega centra za podjetništvo in vzpostavitev sheme za dodeljevanje nepovratnih sredstev MSP	Prenova objektov kulturne dediščine na sedmih lokacijah v regiji ter izboljšanje dostopnosti teh lokacij in povečanje števila obiskovalcev na leto
Strateški pomen:	Inovativnost: vzpostavitev edinstvenega okvira za upravljanje obnovljivih virov energije	Posebne lastnosti: edinstveno regionalno središče, finančni obseg	Operacija je ključnega pomena za regionalno gospodarstvo, in sicer za turizem
Proračun:	Skupaj: 250 000,00 EUR Sofinanciranje EU: 212 500,00 EUR	Skupaj: 45 000 000,00 EUR Sofinanciranje EU: 25 000 000,00 EUR	Skupaj: 12 000 000,00 EUR Stopnja sofinanciranja EU: 85 %
Časovni razpored:	Od januarja 2023 do januarja 2025 (začasno)	Začetek načrtovan v prvem četrtletju 2023, konec predviden v drugem četrtletju 2027	2022 - 2027

Zgoraj navedeni primeri so zgolj ponazoritveni. Dejanske operacije strateškega pomena se nanašajo na operacije, ki „znatno prispevajo k doseganju ciljev programa“.

Kje in kdaj je treba zagotoviti te informacije?

Seznam načrtovanih operacij strateškega pomena se skupaj s časovnim razporedom vključi v **Dodatek 3** k programu (**člen 22(3)** uredbe o skupnih določbah) in pošlje prek sistema SFC2021 ob predložitvi programa. Poleg časovnega razporeda se predlaga vključitev naslednjih elementov, če je to mogoče in so že znani:

- kratek opis operacij strateškega pomena ali vsaj načrtovanih vrst operacij strateškega pomena,
- morebitni proračun (vključno s financiranjem EU in skupnim zneskom sredstev),
- pričakovani začetni in končni datum ter
- kateri koli drug pomemben element operacije.

Število znakov v Dodatku 3 je omejeno na 2 000, zato morajo biti informacije jasne in jedrnat.

Ali so operacije strateškega pomena obvezne?

Operacije strateškega pomena se zahtevajo v skladu s **členom 22(3)** uredbe o skupnih določbah, zato se za vsak program, ki se financira iz **ESRR, Kohezijskega sklada, ESS+, SPP in ESPRA**, določi vsaj ena operacija. Najustreznejše bi bilo, če bi se lahko za vsak specifični cilj programa določila vsaj ena operacija strateškega pomena. Ustrezno število operacij strateškega pomena je odvisno od samega programa.

Kako se lahko odločim za operacije strateškega pomena, preden so izbrane za podporo?

Na podlagi določb uredbe o skupnih določbah v zvezi z **načrtovanjem programov** je treba ob predložitvi programa prek sistema SFC2021 zagotoviti seznam načrtovanih operacij. Priprava seznama načrtovanih operacij ne vpliva na dejanski postopek izbire med **izvajanjem**. Na koncu za financiranje morda ne bodo izbrane vse načrtovane operacije ali pa bodo namesto njih izbrane druge. Seznam načrtovanih operacij se lahko spremeni, vendar bo Komisija o izboru operacij v vsakem primeru obveščena (**člen 73(5)** uredbe o skupnih določbah), napredek pri strateško pomembnih operacijah pa mora preveriti odbor za spremljanje (**člen 40(1), točka (g), uredbe o skupnih določbah**), zato sprememba programa izključno s tega vidika ni potrebna.

V zvezi z **izborom** bi bilo treba uporabljati pravila, merila in postopke za izbor operacij iz **člena 73** uredbe o skupnih določbah, ki so nediskriminatorni in pregledni, zagotavljajo dostopnost za invalide in enakost spolov ter upoštevajo Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, načelo trajnostnega razvoja in okoljsko politiko Unije v skladu s **členom 11** in **členom 191(1)** Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Naš program ne vsebuje obsežnih projektov ...

Ni nujno, da so operacije strateškega pomena projekti, ki so finančno obsežni ali vključujejo pomembne infrastrukturne ukrepe. Kot strateško pomembne bi bilo treba izbrati projekte, ki se v okviru programa štejejo za bistvene in „znatno prispevajo k doseganju ciljev programa“.

S čim vsem so še povezane operacije strateškega pomena?

Vloga odbora za spremljanje: ker je vloga odbora za spremljanje spremljati izvajanje programa, je treba v skladu z določbami uredbe o skupnih določbah spremljati tudi operacije strateškega pomena. Odbor za spremljanje bo preveril „napredek pri izvajanju operacij strateškega pomena“ (**člen 40(1), točka (g)**, uredbe o skupnih določbah), tj. operacije strateškega pomena bodo verjetno večkrat obravnavane na sejah odbora za spremljanje. Iste informacije bodo predložene za letni pregled smotrnosti (v skladu s **členom 41(3)** uredbe o skupnih določbah).

Izbor operacij strateškega pomena: **člen 73** uredbe o skupnih določbah se uporablja za izbor operacij strateškega pomena in vseh drugih operacij, **člen 73(5)** uredbe o skupnih določbah pa izrecno določa, da: „[k]adar organ upravljanja izbere operacijo strateškega pomena, v roku enega meseca obvesti Komisijo in ji predloži vse ustrezne informacije o zadevni operaciji“. Države članice in organi upravljanja bi morali te ustrezne informacije Komisiji sporočiti prek sistema SFC2021, v katerem je bila za namene člena 73(5) v okviru modula Prepoznavnost, preglednost in komuniciranje ustvarjena nova vrsta dokumenta: „Informacije o izbranih operacijah strateškega pomena“. Predloga, ki se uporabi za vnos informacij, je bila objavljena na spletišču [SFC2021](#).

Različne faze izvajanja operacij strateškega pomena, vključno z glavnimi zahtevami, akterji, časovnim razporedom in pravno podlago

	 Načrtovanje programov	 Izbor	 Spremljanje	 Komuniciranje in prepoznavnost	
Kaj?	Seznam načrtovanih operacij strateškega pomena in časovni razpored	Izbor operacij strateškega pomena in obveščanje Komisije	Spremljanje napredka pri izvajanju Zagotavljanje informacij za letne preglede	Zagotavljanje prepoznavnosti podpore, zlasti pri operacijah strateškega pomena	Organizacija komunikacijskega dogodka/dejavnosti
Kdo?	Država članica	Organ upravljanja	Odbor za spremljanje Država članica in ustrezeni organ upravljanja	Država članica	Upravičenec
Kdaj?	Ob predložitvi programa	V enem mesecu po izboru	Odbor za spremljanje: vsaj enkrat letno Letni pregled: enkrat letno	V celotnem obdobju 2021–2027	Med izvajanjem projekta
Člen uredbe o skupnih določbah	Člen 22(3) Dodatek 3	Člen 73(5)	Člen 38(3), člen 40(1), točka (g), in člen 41(3)	Člen 46, točka (a)	Člen 50(1), točka (e)

Upoštevajte, da se za Interreg uporabljajo posebni členi uredbe o Interreg, kot je navedeno v prejšnjih delih tega dokumenta.

KOMUNICIRANJE JE KLJUČNI VIDIK

Zagotavljanje prepoznavnosti
operacij strateškega pomena

02

Katere zahteve glede komuniciranja in prepoznavnosti morajo države članice, organi upravljanja in upravičenci operacij strateškega pomena upoštevati?

Države članice, organi upravljanja in upravičenci potrdijo podporo iz skladov EU, zagotovijo večjo prepoznavnost ter obveščajo o strateško pomembnih operacijah in njihovih dosežkih. V skladu s temi cilji sta emblem EU in izjava o (so)financiranju ključna elementa prepoznavnosti. Te zahteve so opisane v poglavju z naslovom Prepoznavnost, preglednost in komuniciranje v uredbi o skupnih določbah (**členi 46 do 50**) ter **Prilogi IX**.

Kakšna je vloga držav članic in organov upravljanja?

Člen 46, točka (a), uredbe o skupnih določbah določa naslednje:

„Vsaka država članica zagotovi:

(a) prepoznavnost podpore v vseh dejavnostih, povezanih z operacijami, ki se podpirajo iz skladov, pri čemer je posebna pozornost namenjena operacijam strateškega pomena“.

Organ upravljanja ima pri teh prizadevanjih pomembno vlogo, saj sodelovanje med različnimi ravni v **državi članici** omogoča podporo namenskim ukrepom za komuniciranje in širjenje sporočil. Hkrati se organ upravljanja šteje za najustreznejšega partnerja pri komuniciranju v okviru projektov – tesno sodelovanje z upravičenci prispeva k večji prepoznavnosti.

Organi upravljanja lahko za začetek sodelovanja upravičence povabijo na dogodke v okviru programa ali institucije in zunanje dogodke; operacije strateškega pomena vključijo v vsakodnevno obveščanje prek komunikacijskih poti v okviru programa; operacije strateškega pomena predstavijo na družbenih medijih, povezanih s programom; podatke o operacijah strateškega pomena združijo na enotnem spletnem portalu ali vzpostavijo druge dejavnosti za promocijo dosežkov teh operacij.

Organ upravljanja poleg tega zagotovi, da se gradivo v zvezi s komuniciranjem in prepoznavnostjo, tudi na ravni upravičencev, predloži Komisiji na njeno zahtevo, pri tem pa za upravičence ali organ upravljanja ne smejo nastati znatni dodatni stroški ali znatno upravno breme pod pogoji iz **člena 49(6)** uredbe o skupnih določbah.

Kakšna je vloga upravičencev?

Člen 50(1), točka (e), uredbe o skupnih določbah določa:

„1. Upravičenci in telesa, ki izvajajo finančne instrumente, potrdijo, da so za operacijo prejeli podporo iz skladov, vključno s sredstvi, ki so ponovno uporabljena v skladu s členom 62, in v ta namen:

(e) za operacije strateškega pomena in operacije, katerih skupni stroški presegajo 10 000 000 EUR, organizirajo komunikacijski dogodek ali dejavnost, kot je ustrezno, pri kateri sta pravočasno udeležena Komisija in odgovorni organ upravljanja“.

Dogodek ali dejavnost bi morala biti priložnost, da se javnost seznani z delom na projektu ter da se predstavijo pozitivne spremembe za državo in regijo, tj. pomen projekta za doseganje specifičnega cilja programa.

To je hkrati odlična priložnost za prikaz povezave med ciljem projekta ter njegovim pomenom za nacionalni razvoj in prispevkom k prednostnim nalogam EU. Nazadnje organizacija komunikacijskih dogodkov ali dejavnosti državljanom omogoča, da vsaj nekoliko spoznajo, kako projekti na terenu prispevajo h konkurenčnejši, okolju prijaznejši ter bolj povezani in socialni Evropi, ki je bližje državljanom.

Zakaj so v členu 50(1), točka (e), navedeni projekti, katerih skupni stroški presegajo 10 000 000 EUR? Ali obstaja razlika?

Člen 50(1), točka (e), uredbe o skupnih določbah določa zahteve za dve vrsti projektov: operacije strateškega pomena in operacije, katerih skupni stroški presegajo 10 000 000 EUR.

Kot je bilo že navedeno, se lahko operacije strateškega pomena opredelijo glede na finančni obseg, vendar ne nujno ali izključno na ta način (npr. operacija strateškega pomena je lahko projekt v vrednosti 250 000 EUR, ki zaradi svoje inovativnosti znatno prispeva k ciljem programa, lahko pa je tudi projekt v vrednosti 12 500 000 EUR).

Druga vrsta se nanaša na vse projekte, katerih proračuni presegajo 10 000 000 EUR oziroma 5 000 000 EUR za Interreg. Tudi za te projekte je treba izvesti komunikacijski dogodek ali dejavnost, vendar so zahteve glede komuniciranja in prepoznavnosti za operacije strateškega pomena še strožje.

Kakšna je vloga skrbnikov in koordinatorjev za komuniciranje?

Skrbnik za komuniciranje v okviru programa vzpostavi ciljno usmerjene dejavnosti za povečanje prepoznavnosti operacij strateškega pomena in državljanom omogoči, da razumejo, kaj EU počne zanje. Skrbnik za komuniciranje lahko v skladu s splošnim pristopom k obveščanju o programu, določenim v poglavjih o komuniciranju, prepozna dodatno občinstvo ter dodatna orodja, cilje, oblike in proračun za komuniciranje, da poišče najboljši način za obveščanje o operacijah strateškega pomena.

Zelo priporočljivo je, da nacionalni **koordinator za komuniciranje** tesno sodeluje s skrbniki za komuniciranje, da bi se tako razširjala sporočila in usklajevalo komuniciranje med skladi.

Kakšen bi bil lahko komunikacijski dogodek ali dejavnost?

Za zagotovitev večje prepoznavnosti je treba za operacije strateškega pomena organizirati **komunikacijski dogodek ali dejavnost** pod pogoji iz **člena 50(1), točka (e)**, uredbe o skupnih določbah. Dogodek in dejavnost lahko potekata v različnih oblikah. To lahko vključuje naslednje:

Namenske kampanje, povezane z operacijo.	Dogodki, ki udeležence spodbujajo k večjemu sodelovanju ter zajemajo končne uporabnike ali ciljne skupine občinstva in so na primer organizirani v obliki tekmovanj, vodenih ogledov, delavnic itd.
Otvoritvene ali zaključne prireditve, na primer ob odprtju centra, po koncu gradbenih del itd.	Posebni dogodki, kot so razstave, pripovedovalske predstave, gledališke igre, modne revije itd., s pomočjo katerih je mogoče projekt izkusiti na edinstven način.
Dogodki, s katerimi se zagotovi velika medijska pokritost, kot so tiskovne konference, obiski novinarjev v okviru projektov in druge oblike dogodkov.	Katera koli druga oblika komunikacijskega dogodka ali dejavnosti, s katero se priznava podpora iz skladov ter vključita Evropska komisija in organ upravljanja.
Dejavnosti, s katerimi se prikažejo dosežki projektov, npr. obiski laboratorijev in prenovljenih objektov, ekskurzije, dnevi odprtih vrat v okviru projekta, sejmi itd.	

Upoštevajte, da so ti primeri ponazoritveni.

Kako zagotoviti odmevnost dogodka ali dejavnosti v okviru operacije strateškega pomena?

Upravičenci bi se morali pri organizaciji dogodka ali dejavnosti opreti na komunikacijske pristope, ki so učinkoviti glede na državo in zadevno programsko področje, ter jih prilagoditi posameznemu projektu. Potrebno je skrbno načrtovanje, priznavanje podpore EU pa je ključnega pomena – upravičenci morajo emblem in izjavo o (so)financiranju (**člen 47** uredbe o skupnih določbah in **Priloga IX**) uporabljati ves čas izvajanja dogodka ali dejavnosti. Za večji doseg in prepoznavnost dogodka ali dejavnosti bi se lahko razmislilo o uporabi naslednjih praks:

- **Zanesljiv komunikacijski pristop** je ključnega pomena za dobro prepoznavnost. Uspešni dogodki ali dejavnosti se ne končajo pri organizaciji – potreben je celovit komunikacijski pristop;
- **Dosežki** v okviru projektov bi morali govoriti sami zase, saj bi morali prinesiti oprijemljive rezultate, s katerimi se „uresničujejo“ cilji politike, in pokazati, kako ti rezultati vplivajo na kakovost življenja državljanov;
- Vključitev organov upravljanja, **predstavnikov** Komisije in drugih uglednih ali znanih predstavnikov bo povečalo zanimanje medijev;
- Sodelovanje z **novinarji** ter ustvarjanje priložnosti za tiskane in druge medije na dogodku ali v okviru dejavnosti bosta povečala prepoznavnost;
- Pomembno je doseči **ciljno občinstvo** projekta, vendar bi moral dogodek ali dejavnost zaradi pomena teh projektov doseči širše občinstvo, ki običajno ni seznanjeno s projekti EU;
- **Družbeni mediji** so ključnega pomena pred dogodkom ali dejavnostjo, med njo in po njej. Zagotoviti je treba, da upravičenci uporabljajo različne platforme in pridobijo fotografsko ter audio- in videografsko gradivo za razširjanje ter večjo prepoznavnost;
- **Podpora upravičencev** s strani organov upravljanja pri komuniciranju je učinkovita in preizkušena metoda, zaradi katere je komuniciranje uspešnejše.

Kako bi lahko organi upravljanja podprli operacije strateškega pomena v smislu komuniciranja?

Ti organi bi lahko zagotovili, da **upravičenci** priznajo podporo iz skladov EU, hkrati pa podprli projekte pri izpolnjevanju zahtev glede prepoznavnosti in komuniciranja ter tako pripomogli k organizaciji odmevnih dogodkov in dejavnosti. V tem smislu bi lahko **države članice** in **organi upravljanja** storili naslednje:

#1

Upravičence bi **seznanili** z njihovimi odgovornostmi in zavezami pred začetkom izvajanja, npr. pripravili bi uvodna srečanja.

#5

Vključili bi zunanje strokovnjake ali agencije za komuniciranje, da bi se zagotovila prilagojena podpora pri obveščanju o operacijah strateškega pomena, npr. strokovnjake za družbene medije ali upravljanje dogodkov.

#2

Upravičencem bi v izbor **predlagali** prilagojene komunikacijske dogodke ali dejavnosti, ki temeljijo na preteklih izkušnjah z obsežnimi ali podobnimi projekti in na učinkovitih oblikah izvedbe.

#6

Upravičence bi **podprli** pri odnosih z mediji, npr. z zagotavljanjem pomoči pri oblikovanju sporočil za javnost, tako da bi dajali izjave (organ upravljanja in Evropska komisija) in opozarjali na ustrezne elemente, ki jih je treba poudariti (npr. proračun EU).

#3

Upravičence bi **izobraževali** in podprli v zvezi z njihovimi obveznostmi, npr. z objavo smernic o pravilih glede komuniciranja in prepoznavnosti, obveščanjem o dobrih primerih, zagotavljanjem namigov in nasvetov v zvezi z uporabo emblema EU in izjave itd.

#7

Z upravičenci bi **sodelovali** pri obveščanju: s skupnimi močmi bi se pripravili projektni videoposnetki, poddaje ali drugo avdiovizualno gradivo, organizirale plačane promocije v (družbenih) medijih in zagotovilo upoštevanje zahtev glede prepoznavnosti.

#4

Organizirali bi spletne seminarje in usposabljanja za upravičence operacij strateškega pomena, ki bi zajemali komuniciranje in prepoznavnost, pa tudi druge teme.

#8

Načrtovali bi druge podporne dejavnosti, primerne za program.

Kaj če upravičenec ne organizira komunikacijskega dogodka ali dejavnosti ter ne vključi Komisije in organa upravljanja?

Upravičenec operacij strateškega pomena je odgovoren, da prizna podporo iz skladov, pri čemer mora upoštevati posamezne določbe uredbe o skupnih določbah (**člen 50**). Če tega ne stori in niso bili sprejeti popravni ukrepi, organ upravljanja ukrepa tako, da ukine do 3 % podpore iz skladov, namenjene zadevni operaciji (**člen 50(3)** uredbe o skupnih določbah). Te popravke bi bilo treba obravnavati na enak način kot vse druge finančne popravke, ki se izvedejo v skladu s **členom 103** uredbe o skupnih določbah.

Kako še drugače poudariti operacije strateškega pomena?

Državam članicam in organom upravljanja se priporoča, naj za razširjanje sporočil o operacijah strateškega pomena med različnimi ciljnimi skupinami in po različnih poteh vzpostavijo sinergije med komunikacijskim pristopom, ki so ga uporabili za operacije strateškega pomena, in drugimi zahtevami glede prepoznavnosti iz uredbe o skupnih določbah. Države članice in organi upravljanja bi lahko v skladu s tem ciljem:

- Predstavili operacije strateškega pomena na **enotnih spletnih portalih in spletiščih programov** (npr. v posebnem razdelku za operacije strateškega pomena in dosežke teh operacij);
- Okrepili sporočilo po skladih, programih in mrežah ter ozaveščali deležnike, pri čemer bi imel vodilno vlogo **koordinator za komuniciranje**;
- Delili sporočila in spodbujali sodelovanje z novimi akterji prek **nacionalnih mrež** (npr. Konzorcija evropske digitalne infrastrukture, drugih mrež komunikatorjev, univerz itd.);
- Vključili informacije o operacijah strateškega pomena na **seznam operacij** v standardizirani obliki (npr. pred edinstveno kodo operacije bi se navedla predpona „OSI“, kot je navedeno v **členu 49(3)** uredbe o skupnih določbah, ali pa bi se na seznam operacij dodal poseben stolpec o operacijah strateškega pomena). Te informacije bodo pomagale poudariti prikaz teh operacij na zemljevidu in v podatkovni zbirki, ki sta del zbirke znanja Kohesio. Poleg tega se države članice, organe upravljanja in upravičence spodbuja, naj zagotovijo dodatno gradivo za prepoznavnost, kot so fotografije in videoposnetki, ki bodo nazadnje obogatili zbirko znanja Kohesio.

Kako naj upravičenci vključijo predstavnike Komisije in organa upravljanja?

Od **upravičencev** se zahteva, da organizirajo komunikacijski dogodek ali dejavnost ter vključijo Komisijo in organ upravljanja, vendar ta zahteva upravičencem hkrati omogoča, da si zagotovijo prepoznavnost svojega dela. Zato se upravičence spodbuja, naj tesno sodelujejo z **organom upravljanja** in zagotovijo, da je **Komisija** pravočasno obveščena o komunikacijskem dogodku ali dejavnosti.

Povabilo **Komisiji** naj bi vsebovalo podrobnosti o osnovnih informacijah v zvezi s projektom, časom, krajem, naravo dogodka ali dejavnosti, obliko, pričakovano vlogo predstavnika Komisije pri dogodku/dejavnosti (zaželeno je aktivna vloga, npr. vloga govorca) in pričakovanimi prispevki. Najbolje bi bilo, da se vabilo pošlje dva ali tri mesece vnaprej.

Kar zadeva vključitev **organa upravljanja**, naj bi upravičenci tesno sodelovali z njim, da bi se izbral najboljši način sodelovanja.

Kadar organi upravljanja obvestijo Komisijo o prihodnjih komunikacijskih dogodkih ali dejavnostih v zvezi z operacijami strateškega pomena prek modula za prepoznavnost, preglednost in komuniciranje sistema [SFC2021](#), se to šteje za dobro prakso. Organi upravljanja lahko upoštevajo to prakso, da bi izboljšali pravočasno izmenjavo informacij ter postali vezni člen med operacijo (strateškega pomena) in Komisijo. Upoštevajte, da je za vključitev Komisije in organa upravljanja še vedno odgovoren upravičenec.

Ali se lahko za obveščanje o operacijah strateškega pomena uporabi drugo ime?

Pri komuniciranju z državljani in drugim občinstvom je treba poudariti dve razsežnosti operacij strateškega pomena:

1. **Strateško razsežnost**, tj. pomen posamezne operacije strateškega pomena in njenih dosežkov za reševanje izzivov in izpolnjevanje potreb, ki so povezani s programom in državo, ter
2. **Razsežnost EU**, tj. priznavanje vloge operacij strateškega pomena kot vodilnih operacij v okviru kohezijske politike v vseh državah članicah in regijah.

Komisija predlaga uporabo prilagojenega pristopa, ki temelji na teh dveh razsežnostih, pri čemer bi bilo mogoče z izrazom, kot je „**strateški projekti EU**“, zajeti obe razsežnosti.

Kako je s primeri in praksami drugih držav članic in organov upravljanja glede obveščanja o operacijah strateškega pomena?

Države članice in organi upravljanja vzpostavljajo različne komunikacijske pristope za operacije strateškega pomena in podobne vrste projektov ter številne preverjene ukrepe, ki se priporočajo za komuniciranje. V nadaljevanju je navedenih nekaj primerov, po katerih bi se bilo mogoče zgledovati glede obveščanja o operacijah strateškega pomena:

